

Barneraneren

OM FILMEN

Barneraneren er en dokumentarfilm fra 2016. Den handler om 15 år gamle Noah som bor i Groruddalen i Oslo. En dag blir han arrestert og tiltalt for medvirkning til fire grove ran av barn. Straffen blir å flytte fra barndomsvennene sine og starte et nytt liv i Bærum.

Filmen tar opp store temaer med høy relevans for unge mennesker: samhold, lojalitet, frykt, vennskap, rollemodeller, mobbing og de viktige valgene vi tar i livet med de konsekvensene det får.

Filmen er regissert av Jon Haukeland (f. 1973), som har bakgrunn fra Universitetet i Oslo og Tisch School of Arts i New York. Han startet sin karriere i NRK på begynnelsen av 90-tallet. I 1997 var han med å etablere produksjonsselskapet Medieoperatørene. Haukeland har laget flere prisvinnende dokumentarfilmer om samfunnsaktuelle temaer, som f.eks. Før bombene falt (1999), Mannen som elsket Haugesund (2004) og Reunion (2011).

Barneraneren tar utgangspunkt i den faktiske barneranssaken som ble rullet opp i norske medier i 2013, der 19 ungdommer i alderen 15-20 år ble tiltalt for å ha ranet til seg mobiltelefoner fra barn og unge i Groruddal-regionen i Oslo. Filmen følger spesielt tre av disse ungdommene - vennegjengen Noah, Hachim og Kim – mens de må forholde seg til myndigheter, rettssaker og oppfølgingstimer i perioden etter arrestasjonene.

LÆREPLANER

Barneraneren har fått adgangsbegrensningen "tillatt for alle". Mest relevans vil den nok likevel ha for 7.-10. årstrinn og vg1-vg3.

Filmen kan brukes innenfor flere fagområder, spesielt norsk, samfunnsfag, KRLE (kristendom/religion/livssyn/etikk) og medier og kommunikasjon:

Norsk: Kompetansemål innen 'språk, litteratur og kultur' 'muntlig kommunikasjon' og 'skriftlig kommunikasjon'.

Samfunnsfag: Kompetansemål innen 'uforskeren', 'geografi' og 'samfunnskunnskap'. På videregående, spesielt området 'individ, samfunn og kultur'.

KRLE: Spesielt kompetansemål innen 'filosofi og etikk'.

Medier og kommunikasjon: Spesielt kompetansemål innen 'mediekommunikasjon' og 'mediedesign og uttrykk', samt studiespesialiseringer som 'medier og informasjonskunnskap'. Videregående.

OPPGAVESAMLING

Oppgavene under er organisert etter fagområder, men flere av dem overlapper med andre. Derfor er det fint mulig å sette sammen oppgaver fra flere fagområder i ett fag; eller én time. Det er også mulig å endre metodikk, som for eksempel å gjøre gruppe- eller klassediskusjoner om til kreative oppgaver av ulik art. Oppgavene er først og fremst ment som tematiske og uttrykksmessige innfallsporter.

Norsk

- a) Noah og vennene hans bruker en dialekt som gjerne kalles "kebab-norsk". Hva slags kjennetegn har den? Hvor er den mest vanlig? Gjør først individuell research på nettet, og diskutér deretter i klassen.
- b) Noah kan ikke svømme ordentlig, men gjør det allikevel for ikke å virke svak foran sine nye venner på vestkanten. Hva forteller det om Noah?
- c) Mot slutten av filmen gjør Noah en stor feil – han setter seg inn i bilen med Hachim, selv om han vet at det er en dårlig idé. Hvorfor tror du han gjør det? Synes du han kommer godt ut av det i høringen etterpå? Er han skyldig eller uskyldig? Forteller han hele sannheten? Diskutér i grupper.
- d) Mot slutten av filmen sier Noah følgende i en voiceover: "Alle kontinenter kan bli truffet av naturkatastrofer, men de slutter ikke å være kontinenter for det". Hva er et symbol? Hva er 'kontinent' et symbol på i denne sammenhengen? Hva refererer det til i filmen?
- e) Hachim og Kim mobber to yngre gutter på Haugenstua. Hvorfor gjør de det, tror du? Hva vil de bevise ved å behandle de unge guttene på den måten? Diskutér i klassen.
- f) Gjør en analyse av Noah. Lag en liste over hans gode og dårlige egenskaper. Hvilken posisjon har han i vennegjengen?

Samfunnsfag

- a) Noah må flytte fra Haugenstua på østkanten til Bekkestua på vestkanten. På hvilke måter er ungdommene forskjellige på østkanten og vestkanten? Klesstil, oppførsel, verdier. Gjør individuell research på nettet, og diskutér i klassen etterpå.
- b) For mange av ungdommene blir andre aktiviteter en vei ut av kriminaliteten, som dans, basket eller hesteridning. Beskriv en aktivitet du brenner for, og hva det gir deg i hverdagen.
- c) Noah sier følgende i filmen: "Hvis jeg har rett om vennene mine, hvem er jeg da og hvor hører jeg hjemme?". Diskutér sitatet i grupper, spesielt med vekt på spørsmål som: Hvor stor betydning har vennene dine for din identitet? Hvor stor betydning har miljøet du vanker i?
- d) Beskriv Noahs omgivelser på Haugenstua. Hva slags type område bor han i? Hva slags folk bor der? Bruk gjerne internett for å finne informasjon om området.

KRLE

- a) Noah omtaler gruppen med ham, Hachim og Tim på følgende måte: "Vi er utenfor alt det andre, som et kontinent for seg selv". Hva mener han med det? Diskutér i klassen.
- b) Noah og vennene hans ser opp til "de eldre" som henger på Stovner. Hva slags mennesker er "de eldre"? Hva er det som gjør at Noah og vennene hans ser opp til dem? Synes du de "de eldre" er gode rollemodeller? Hva slags egenskaper synes du en rollemodell bør ha? Diskutér i grupper.

c) Lojalitet betyr mye i vennegjengen; man skal ikke sladre på kompisene, for eksempel. Det er minst to eksempler på dette i filmen:

1. Noah blir spurt om Assads involvering i ranet under brua, men velger å ikke si noe.
2. Noah blir spurt om Hachims ulovlige biltur, men velger å ikke fortelle om stjålne skilter eller manglende sertifikat.

Forestill deg hva du ville gjort i hver av de to situasjonene. Diskuter hvilke positive og negative konsekvenser hvert valg ville fått.

d) Filmen handler mye om valg og tvang. Nevn eksempler på situasjoner der Noah føler seg tvunget til å gjøre noen valg, og noen eksempler på valg han gjør av fri vilje. Jobb først individuelt, så diskuter i klassen.

e) Se for deg at du var blitt nødt til å flytte et helt annet sted med en helt annen kultur. Lag en liste over hva du tror ville vært dine største utfordringer. Eksempler på områder er dialekt, mat, humor, klesstil, musikk.

f) Noah velger å møte i sine venners rettssak fremfor å dra på juleavslutning med klassen. Veilederen synes det er en dårlig idé, mens politimannen synes det kan være en god idé. Hva synes du? Nevn fordeler og ulemper ved hvert valg.

g) Noah og vennene hans er ofte redde for hva som vil skje hvis de gjør eller ikke gjør bestemte ting. Nevn eksempler på steder i filmen der man utfører handlinger basert på frykt.

Medier og kommunikasjon

a) Noen ganger i filmen tones lyden ned til fordel for Noahs voiceover. Hva tror du er hensikten med det? Hva slags følelse skaper det? Hva slags funksjon kan en voiceover ha i en film? Diskuter i klassen.

b) Gjør en analyse av filmens første 10 minutter. Her får vi et innblikk i Noahs situasjon hjemme. Vi ser aldri foreldrene. Hvordan tror du han føler seg? Er det spesielle ting i denne åpningsscenen som gir deg noen signaler om hvordan han har det? I kroppspråket, for eksempel?

c) Under rettsaken forteller dommeren om de ulike ranene. Mens hun forteller, bruker filmen innklipp fra barn og unge på vei til overgrepet. Hva slags inntrykk skaper disse illustrasjonene? Gjør de noe spesielt med opplevelsen av overgrepene? Diskuter i grupper.

d) I filmen hører vi forskjellige typer musikk. Hva er funksjonen til bruken av a) hip hop og b) den mer drømmende filmmusikken? Diskuter i klassen.

Forfatter: Thor Joachim Haga

Klassetrinn: [5. - 7. trinn, 8. - 9. trinn, 10. trinn, Videregående]

Fag: Norsk , Samfunnsfag , KRLE-faget , Medier og kommunikasjon

Tema: Individ/gruppe, Kunst, Mobbing, Nordisk, Oppvekst/familie, Vennskap/respekt

Fakta

Originaltittel:Barneraneren
Regi:Jon Haukeland
Roller:Noah, Tim, Hachim
Manus:Jon Haukeland
Genre:Dokumentar
Nasjonalitet:Norge
Språk:norsk
Produsent:Ingvil Giske
Produksjonsselskap:Medieoperatørene AS
Musikk:Temoor m.fl.
Lengde:1 t. 40 min.
Distribusjon:Tour de Force
Produksjonsår:2016
Aldersgrense:Tillatt for alle

Filmplakat: